8ste Jaargang. Curaçao, den 7n Maart 1891. N° 375

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD:
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

EEN BEGROOTINGS-DEBAT.

Bij de behandeling der Begrooting van Koloniën in de Tweede Kamer ontspon zich een pikant debat over den toestand en den gouverneur van Suriname.

Reeds is er in een jaar tijds veel over dien toestand geschreven en gesproken: Van Suriname uit is Nederland op allerlei wijzen daaromtrent ingelicht. Goed en kwaad, alles is overgebriefd; niets is verzwegen. Scheeve en rechte voorstellingen hebben elkander verdrongen. Die ontevreden waren hebben zich terdege gelucht. Ten overvloede had een oog- en oorgetuige van alles wat daar voorgevallen was de reis van Suriname naar het Moederland ondernomen, om de Regeering een volledig verslag van den toestand te geven.

Nederland mocht dus wel geacht worden op de hoogte te zijn en een eventueele discussie bij de Begrooting van Koloniën beloofde wel pikant te zullen wezen.

Nu, pikant, dat was zij: want men vernam allerhande anekdoten, van een timmerman-redacteur, van couranten die artikelen behelzen tegen de „smouzen" (letterlijk aldus in de officieele *Handelingen*), van een weiland, waar vroeger paarden graasden, en nu een croquetbaan met poortjes is aangelegd; van een Israeliet, heel uit de West overgekomen, om aan minister Mackay te vertellen, dat gouverneur Lohman bij de Hernhutters, de broeders van Zeist, kerkt; van geestdriftige lieden, die willen dat de landvoogd het vertrouwen der natie bezitte, alsof dit zoo maar voor het grijpen lag. En meer beschuldigingen van dien aard, welke bij een publieke behandeling eener begrooting veilig achterwege hadden kunnen blijven.

Wat hebben ons echter deze discussiën geleerd? Dat de liberale partij nooit de zijde van het gezag kiest, tenzij ze zelf het gezag alleen uitoefent; dat onze West geregeerd wordt door een kleine partij die daarvoor jaarlijks eene bijdrage ontvangt, welke heet geschonken te worden aan de kolonie in 't algemeen; dat wij te Paramaribo een gouverneur noodig hebben, die de bestaande wetten handhaaft en over de stipte uitvoering daarvan waakt, of anders die kolonie er wel aan kunnen geven, zooals reeds vóór jaren door een koloniale specialiteit werd aangeraden; dat de oud-minister en oud-gouverneur, de heer Smidt, spijt scheen te hebben over zijne eerste redevoering tegen de Surinaamsche kliek, toen hij pas uit de West terugkwam en nu allicht ook spijt heeft over zijn tweede discours, waarin hij de partij van de kliek koos tegen zijn ambtsopvolger. Inderdaad lessen, die wij liever buiten een publieke Vergadering der Tweede Kamer van de Staten Generaal vernomen hadden.

Of nu de heer Savornin Lohman wel al den blaam verdient, die zijn deel is geworden, betwijfelen wij.

In de officieele *Handelingen* wordt nadruk gelegd op het volgend goed, dat onder zijn bestuur is tot stand gekomen.

Hij heeft ambtenaren ontslagen, die de ontduikingen der belastingwetten op groote schaal hielpen plegen: de tegenwoordige aanslagen in de personeele belasting zijn 90 à 100 percent hooger dan vroeger.

Hij heeft gezorgd, dat de jaarlijksche bijdrage van het moederland aan deze kolonie over 1889 f 63000, beneden de raming bleef.

Hij heeft Suriname met het internationaal telegraafnet verbonden, waarvoor reeds in 1887 een memoriepost was uitgetrokken. Het gaat niet aan deze verdiensten te bekibbelen, door te beweren dat de verbinding met het wereldtelegraafnet toch eenmaal in Suriname komen moest, of dat zeker de dag eenmaal zou aanbreken, waarop de subsidie verdwijnen zou. De vraag is juist: onder wiens bestuur is zij verdwenen? onder wien heeft die verbinding plaats gehad? Daar ligt de verdienste.

Hij heeft gezorgd, dat de opbrengst der ingaande rechten over 1889 die van 1888 met f 130000.—overschreed, door de hand te houden aan de naleving der wetten.

Het is hem gelukt de Javanen, die van Oost naar West zijn verhuisd, aldaar aan den arbeid te gewennen en een toespraak van hem tot de kleurlingen werkt meer uit dan de bedreiging van den plantagehouder of de sabel der politie.

Hij heeft voor de militairen een flinke kantine gesticht, die aan de kolonie geen cent heeft gekost.

Hij is zeer gelukkig in zijne ondernemingen en zijn bewind is fortuinlijk voor de kolonie, waar vreemdelingen weder hunne kapitalen in balata-tuinen en mijnwerk steken. Over dit fortuinlijke vooral zijn zijne vijanden verbolgen, naar men wil; voorwaar geen zaak om groot op te gaan.

Door alle partijen werd, nadat de zaken besproken waren, toegegeven, dat het er op aankomt, het Nederlandsch element in Suriname te versterken, door het steunen van een landvoogd, die ondanks een afgunstige en overdraagzame oppositie, veel tot stand weet te brengen.

Terecht merkte de premier op: Altijd, door is er spanning geweest tusschen den Gouverneur en Koloniale Staten (heel anders geconstitueerd dan in de naburige Engelsche kolonie), nu meer, dan minder, hetgeen veel afhangt van de persoonlijkheid des Gouverneurs. Heeft men er een, die, zooals men het in Fransch Guyana noemt, *maniable* is, d. i. min of meer de gewillige dienaar der Staten, dan zal men natuurlijk niet veel van die spanning merken, maar is dit wel op hoogen prijs te stellen, als het mocht zijn ten koste van het gezag en de belangen der kolonie?

Dwaze beschuldigingen.

Nog altijd is de eventueele terugkeer der Jezuïeten in Duitschland aan de orde van den dag. En zijn bij den Rijksdag van katholieke zijde petitiën ingediend, voorzien van duizenden en duizenden handteekeningen, die de opheffing der z. g. Jezuietenwet met aandrang vragen, — de protestanten van hun kant, vervuld als zij zijn met onverzoenlijken haat tegen de geestelijke Orden, verzoeken met nadruk de handhaving der onrechtvaardige uitzonderingswet.

't Is echter opmerkelijk, met welke dwaze, zonderlinge en leugenachtige redenen deze laatsten hun verzoek tot handhaving der Rijkswet van 2 Juli 1882 omkleeden. In de onmogelijkheid, om degelijke en doorslaande bewijzen voor de *Staatsgefährlichkeit* der Jezuieten aan te voeren, bedienen zij zich nu ook weder van die algemeene beschuldigingen en die lasterlijke praatjes, die zoo dikwijls als wapenen moesten gelden bij de vijanden der Kerk in hun strijd tegen de Societeit van Jezus.

Zoo heeft o. a. de Duitsche *Protestantenverein*, die indertijd ook het hare tot de verdrijving der Jezuieten heeft bijgedragen, in deze zaak een petitie aan den Rijksdag gericht, welk stuk weer als een staaltje kan gelden van de wijze, waarop de Jezuieten door deze waarheidlievende (!) christenen bestreden worden.

Van heel het lange betoog, dat door de moderne *Hervorming* blijkbaar met instemming wordt overgenomen, is alleen waar, dat de Orde der Jezuieten nog dezelfde is als vóór 18 jaren en dat de Jezuiet bij zijne intrede in het klooster afscheid neemt van ouders en familie. Al de beschuldigingen, die verder hier opeengestapeld worden, al de gruweldaden, welke aan de Societeit van Jezus worden ten laste gelegd, zijn letterlijk niets anders dan een leugenachtig samenraapsel van dwaze en belachelijke aantijgingen, een woordenstroom van ellendige verdachtmakingen, die met geen enkel redelijk bewijs gestaafd worden.

Trouwens van de veronderstelling uitgaande, dat het verlaten van het

FEUILLETON.

E PASTOR DJE ALDEA

Descripción histórica di tempoe di dominio francés.

I

Den bo imaginación, bondadoso lector, figurá bo koe nos ta cerca Amberes na un pueblo, koe nos lo yaméle Loverghem, i figurá també koe nos ta contando awor anja di Senjor, 1807.

¿Bo no ta mirá ayí, entre e humilde chozanan dje pueblo, un cas di piedra coe un gaai dorá, indicando dirección di viento, ta briljá riba su dak di richi?

E canal, rondó dje cas manera un lesji blauw scur rond di un portret, e trankera di jardín, cuidá coe toer esmero, e flornan, embalsamando aire coe nan olor suave i delicioso, e paloe di wijndruifi, ramandoe na porta- i ventananan, e palomanan di distinto color, sintá riba e dak, e patoenan den agua i e diferente páharanan doméstico, reposando den sombra dje cas — nan toer ta testimoniá koe ayí mester ta bibá un persona di un categoría más civilizá koe e otro hendenan den e chozanan.

E cas koe nos ta mira nos delanti ta pastorie dje pueblo; ta e habitación koe, después di templo del Senjor, e agricultor ta respetá i venerá lo más, pasobra den dj'éle ta bibá es un koe él ta considerá como representante di Dios ariba es mundo aki; i e pastorie ayi a bira ainda más stimá pa e aldeanonan, pa motiboe koe ta poco tempoe pasá noemá, koe él tabata solitaria i abandoná, i koe nan tabata deplorando, durante e Terrorismo francés, ausencia di nan pastor generoso.

E tempoe ayí nan a sintí ki un vacío tabatin den nan vida, di no por a penetrá den dje mansión, bai derramá tristeza, aflicción, amargura di nan alma, i pa nan a regresá den círculo di nan familia coe un corazón consolá i fortificá.

Na e momento aki koe nos ta mirando e pastorie, él ta cubrí coe un expresión poëtica. Ketoe i sonjando cual un compositor, invocando su "*genio*" di inspiréle armonía, melodía pa él cantá grandeza, magestad, omnipotencia dje Dios di infinita misericordia, mes silenciosa, mes meditabunda e pastorie tá, apesar koe e gaai dorá, e cuadrante solar, e glasnan di ventana, e agua dje canal ta briljá ainda asina hermoso den e último rayonan di solo moribundo. Ayi den dje cas i rondó di dj'éle ta reiná un quietud, un trankilidad, digna di ser envidiá pa nos toer.

Na fin dje jardin den sombra benéfica di un paloe grandi, tin un homber di más ó menos sesenta anja, pará. Su cabeinan ta blancoe manera sneeuw di invierno; su frenta, hanchoe i noble, no tin ni un solo plooi ainda, su mirada ta dulce i carinjosa. Ma sin embargo, kende koe conocé su historia, lo sabi muchoe bon koe él a sufri masjá.

E sotana pretoe na curpa dje anciano ta bisá koe él ta un pader.

Cabez sunoe i pará, él ta reza su oficio, i rezando él ta halzá de vez en cuando su wowonan na cieloe, como kende ta implorá el Senjor di yená es mundo aki coe Su bendición.

Un homber mas respetable koe e pastor aki tabata, nos lo no por figurá nos, i e artista koe lo kier a trahá imagen di un Santoe, di presencia dulce i magestuosa á la vez, lo no por a haja pa modelo un ser más noble k'é simple anciano aki.

Tabata e pastor di Loverghem.

Larga nos, den dos tres palabra, sinjá conocé historia di su vida anterior.

Hoben i abandonando apenas school di latijn, Everard, asina nos ta yamá e pastor, a bini Loverghem. Na e pueblo ayí él a mira su cabeinan bira blancoe den servicio di Dios: ayí él a acompanjá e generación más anciana na su última morada; e generación presente, él a miréle nacé, desarroljá, i él a bira mescos coe su tata.

Hamás él a anhelá ambición más alta koe dicha di su jioenan, i pa bon koe su presencia exterior tabata, un di su cualidadnan característica tabata sobriedad — hamás él a deseá di figurá den un mundo más grandi. E pueblo a birá su universo, i él tabata spera di reposá un dia den sombra dje torenchi bieeuw dje aldea.

Solamente un bê, según nos a bisa caba, él tabata ausente di su parroquia. Tabata tempoe koe e tiranonan francés a toema nos patria di improviso, cerrá nos misanan, después di a piljá nan bao di gritoe di "*libertad*" i expatriá nos sacerdotenan despiadadamente.

E mes suerte a toca Everard també. Amárgamente él a sufri na e tempoe ayí. El a mirá e soldanan francés destruí su parróquia; él a presenciá maltratoe koe muhé-i muchanan a padecé; él tabata testigoe di piljage di su misa i di su pastorie, él a mirá nan profaná i deshonrá e santuario, i porfín nan a hasta lastréle sin conmiseración alguna hiba un tera stranjera, pa castigo di su fidelidad na Dios i su patria.

ouderlijk huis en van de familie-betrekkingen en de toewijding aan het kloosterlijk leven werkelijk die gruwelen na zich sleepte, waarvan in de petitie sprake is, dan zouden alle gestelijke Orden in de Kath. Kerk zich evenzeer noodzakelijk *moeten* schuldig maken aan de opgesomde handelingen, daar allen huis en familie verlaten en geloften van gehoorzaamheid, zuiverheid en armoede afleggen. Waarom duldt men dan sommige Orden en Congregatiën in het Duitsche Rijk en verbant en Jezuieten en aanverwante Orden?

Beter dan zich met losse algemeenheden, die door niets bewezen worden, bezig te houden, had de *Protestantenverein* gedaan, met naar feiten te zoeken, die tegen de Jezuieten konden getuigen, met duidelijk aan te toonen, wat zij voor 1872 bedreven hebben, waardoor gevaren voor den Staat of de rust der maatschappij konden ontstaan. In geheel zijn lang adres wordt geen enkel particulier feit aangehaald dat — en dit zoude ook niet wel mogelijk zijn — voor de verdrijving der Jezuieten uit Duitschland zoude kunnen pleiten.

Veeleer hebben zij aan Kerk en maatschappij gewichtige diensten bewezen.

Getrouw aan de voorschriften, reed in de eerste *formula instituti* en in de bullen van Paulus III en Julius III vervat, hebben de leden der Orde zich ook in Duitschland met prediking, het geven van missiën, met de opleiding der jeugd en met de wetenschappelijke vorming van zich zelven en anderen onledig gehouden.

Ook de werken der naastenliefde werden ijverig door hen betracht. Van 1611 — 1649 stierven alleen in de provinciën van Opper-Duitschland 77 Jezuieten in den dienst der pestzieken. En hoe zij gedurende den Fransch-Duitschen oorlog in de hospitalen zich aan de ziekenverpleging wijdden, ligt nog versch in aller geheugen.

Neen, niet omdat zij gevaarlijk zijn voor de rust en de veiligheid van den Staat en der maatschappij, niet omdat hunne werkzaamheid verderfelijk is, naar de vijanden der Kerk beweren, maar alleen omdat de Societeit van Jezus het is geweest, die volgens de plannen der Goddelijke Voorzienigheid een dam opwierp tegen het vooruitdringend protestantisme en omdat zij dit laatste keer op keer gevoelige slagen toebracht, moest de z. g. Jezuietenwet in 1862 op aandrang der protestanten worden aangenomen en moet zij nu om dezelfde redenen gehandhaafd.

De mannen, die hun plicht deden en ijverden voor den godsdienst, dien grondslag van Staat en maatschappij, werden gelijk gesteld met socialisten en oproermakers. Ja zelfs, terwijl de uitzonderingswetten, tegen deze laatsten in 't leven geroepen, werden opgeheven en zij vrij den Duitschen bodem mogen betreden, schreeuwt men uit het protestantsche kamp om het hardst om toch de leden eener Orde, tegen wie redelijkerwijze niets kan worden aangevoerd, buiten de grenzen van het vaderland te houden.

N. K. St.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Namens den heer Gouverneur der kolonie wordt bekend gemaakt, dat van af 1°. Mei a. s. op de strook der postwissels bijzondere mededeelingen omtrent de strekking van het bedrag, dat wordt overgemaakt, van den afzender aan den geadresseerde mogen voorkomen.

Ten *parkette* van den *Procureur generaal* ligt ter beschikking van den daarop rechthebbende een in twee stuks gebroken zilveren *theelepel*, alhier op straat gevonden.

De Ned. Paketschoener "Gouverneur van den Brandhoff" zal den 10n. dezer naar de eilanden St. Martin. St. Eustatius en Saba vertrekken. De mails worden op den vertrekdag om 2 uur des namiddags gesloten.

Lijst van brieven, die onbestelbaar zijn bevonden:

Mariyeit Antonia, Pablo Barrio, Andriette Getruda, Reinita Giel, Florencia Insernia Da Costa Gomez, Asuncion Isava y familia, Eduardo Eovvis 2, Mendez & Pinedo, J. W. Meyjes Jr., Sergei Musinowicv, Leon Prince, Leon P. Prince, Maria de los A. Salvatierra, Manuela Vega, Ester I. Senior.

Aangeteekende stukken:
J. B. Jesurun, Jeos A. Correa.

De heer *Charles de Blank*, Consul der Vereenigde Staten van Noord-Amerika te Puerto Cabello, die eenige weken geleden voor zijn gezondheid naar Curaçao was gereisd en hier in het R. K. Gasthuis werd verpleegd, is den 4n. dezer aldaar overleden.

Bij de begrafenis werd veel deelneming betoond. Ook de HEDGestr. Heer Gouverneur was door een adjudant in den lijkstoet vertegenwoordigd.

De beruchte *Chopo*, die, wegens diefstal bij nacht in een bewoond huis, te recht stond, is veroordeeld tot zes jaren dwangarbeid in boeien.

Jl. Dinsdag ontsliep, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der Kerk, de heer F. Balk, wiens langdurig verblijf op Curaçao hem in zijn nuttige betrekking tot een bekende en vriend van velen heeft gemaakt. Achtereenvolgens werkzaam aan het pensionaat van den heer B. Huyke en de landsscholen, deed hij zich altijd kennen, als een vlijtig en liefderijk onderwijzer, terwijl hij in de samenleving niet slechts het beeld van een beschaafd en beminnelijk mensch, maar ook dat van een getrouw en vurig Christen te aanschouwen gaf. De dood, die een einde aan zijn smartelijk lijden der laatste maanden maakte, moge zijne ziel vereenigd hebben met den Schepper, Dien hij, eenvoudig van harte bij zijn leven ijverig diende!

BUITENLAND.

Rome.— Z. H. de Paus heeft eene langdurige audientie verleend aan den hr. Piou, een der Fransche afgevaardigden, die sinds lang aandringen op het vormen eener constitutioneele of republikeinsche rechterzijde. De H. Vader moet zich jegens den hr. Piou zeer beslist ten gunste van den toost van kardinaal Lavigerie hebben uitgelaten. — Men meldt, dat eerlang een nieuw pauselijk document verschijnen zal, waarin de brief van kardinaal Rampolla aan den Bisschop van St. Flour nader wordt toegelicht en gecompleteerd. In dit document zouden de katholieken van Frankrijk formeel worden aangespoord, den republikeinschen regeeringsvorm te aanvaarden, en zich uitsluitend te wijden aan de verdediging der kath. belangen.

Italie.— Het nieuwe ministerie, door Di Rudini samengesteld, is gereed en heeft de koninklijke goedkeuring ontvangen. Rudini zelf is president en neemt daarbij de portefeuille van buitenl. zaken voor zijne rekening; daar hij op dit gebied veel aan zijnen vice-minister, graaf Arco, kan overlaten, heeft hij er marine ad int. bijgenomen. Nicotera neemt binnenl. zaken, terwijl schatkist en financiën, in Italië 2 afzonderlijke departementen zijn opgedragen aan Luzzatti, laatstelijk voorzitter der begrootingcommissie, en Colombo. Voorts zijn benoemd voor oorlog, generaal Pelloux; voor justitie, Ferrari: voor openbare werken (met postwezen en telegraphie ad int.). Branca; voor landbouw, Chimiri, en voor onderwijs, Villari.

Koning Humbert verklaarde zich bereid, matige besparingen op de begrootingen van oorlog en marine toe te staan. Hij is het ook meê eens, om vriendschappelijke betrekkingen met Frankrijk aan te knoopen; maar verlangt daartegenover, dat het bestaande drievoudig verbond ten strengste gehandhaafd worde.

— De minister-president, Rudini, heeft aan Italië's vertegenwoordigers in het buitenland een schrijven gezonden, waarin verklaard wordt, dat het nieuwe kabinet de staatkundige gedragslijn van vrede behoudt en bestaande instellingen blijft volgen, welke door het land bij de jongste verkiezingen zijn goedgekeurd. Deze gedragslijn is een waarborg voor de veiligheid van Italië en de rust van Europa. Overigens zal het kabinet er naar streven, om de banden van vriendschap, die Italië met alle Mogendheden verbinden, nauwer toe te halen.

Den gezanten der geallieërde Mogendheden werd eene voorloopige mededeeling gedaan, dat de besparingen op het militaire budget verkregen zouden worden door een korteren diensttijd, niet door inkrimping der legersterkte. Ware aan eene langere oefening de voorkeur gegeven met het oog op de intellectueele ontwikkeling der manschappen, Italië zou door dezen maatregel winnen in financiëele kracht: iets, wat den geallieërden aangenaam moet zijn.

— Naar verzekerd wordt, stelt het nieuwe ministerie zich voor, 10 á 11 millioen te bezuinigen op de begrooting van oorlog, waarvan ruim 4 millioen als gevolg van het later oproepen der lichting 1891, en 3 millioen door het vervroegde naar huis zenden van 15,000 man. Verder zal ½ millioen geschrapt worden van het fonds voor geheime uitgaven, dat door Crispi tweemaal verhoogd was, en zullen de ministers, ieder voor zijn bijzonder departament, den administratieven dienst vereenvoudigen en daardoor bezuinigen.

— De Koning heeft aan Crispi een adellijken titel aangeboden, maar hij heeft daarvoor bedankt. De gevallen minister moet, na zijne nederlaag te huis komende, eene ware uitbarsting van woede hebben gehad. Hij begon met allen, die in de voorkamer op hem stonden te wachten, weg te jagen; maakte toen aan zijn bedienend personeel een gezamenlijk standje, en zei aan allen tegen 15 Februari den dienst op, en sloeg vervolgens een aantal meubels en voorwerpen van waarde kort en klein, o. a. een Japansche vaas van groote waarde, het jongste geschenk van den Koning.

— Crispi moet gezegd hebben, dat hij eenige maanden rust gaat nemen, en dat hij dan wel weder tot het bewind zou geroepen worden. Hij hoopt op een twist tusschen Rudini en Nicotera, die zeer moeilijk in één bootje zullen kunnen varen.

— De houding van den nieuwen minister-president jegens het Vatican schijnt veel te zullen verschillen van die van Crispi. Ik ben alles — zeide hij tot den correspondent van het *Berliner Tageblatt*, die hem kwam "interviewen" —behalve een vriend van het Clericalisme, en de waarborgenwet draagt mijne goedkeuring weg; maar de Kerk te vervolgen, acht ik niet alleen nutteloos, maar ook anti-liberaal. Verder zeide hij, dat zijne staatkunde steeds den stempel van het liberalisme zou dragen, en dat hij een bepaald voorstander was van het drievoudig verbond; maar hij verklaarde zich voor eene vermindering der begrooting van oorlog en marine. Ik zal voor elke bezuiniging stemmen, zeide hij, die geen invloed zal hebben op het aantal soldaten en op hunne opleiding.

Duitschland. — Als openlijke logenstraffing van de meening, dat graaf Von Waldersee in ongenade is gevallen, heeft de Keizer openlijk een schrijven aan zijn gewezen chef van den generalen staf uitgevaardigd, dat in de vleiendste bewoordingen voor hem gesteld is. De Keizer brengt den generaal den warmsten dank voor al het goede,

---

Napoleón, e promer cónsul koe, después di muchoe cambio sangriente di fortuna, a birá gefe supremo na Francia i por consiguiente na e teranan aki també, a devolvé pastor Everard, coe hopi martirnan di dia 18 Fructidor (di 22 Agosto te 22 Set:), anja V (di proclamación di república), na su parroquia, i Loverghem, después di tantoe padecimiento, a recibiéle como un deidad.

E pastorie, apesar di toer lo ke él por a sufri, a bolbé haya su anterior aspecto favorable; e misa koe nan a danjá ó kibrá enteramente su imágennan, a ser adorná di nobo, gracias na contribución dje habitantenan; oración i trabao a ser reanudá, i mientras e stadnan grandi tabata pataleando dolorosamente ainda na consecuencia di crueldad i barbaridad dje revolución francés, Loverghem tabata disfrutando atrobé di su calma di promer ayá.

Atá vida anterior dje humilde pastor, pintá den dos tres palabra; nos historia lo haci nos lector sinja conocé continuación di su vida.

Ma si aki pa casualidad bao di mi lezadonan por tin un lector, koe no ta profesá e mes "*Credo*" koe mi, i koe impulsá pa preocupación por permití su mes di mirá mi simple pastor coe un sonrisa burlesca — mi ta invitéle di spera te ora mi completá e imagen. ¡O! lo mi obligéle di respetá e representante di Dios, pasobra él ta ricoe di grandeza, ricoe di virtud, ricoe di sacrificio propio, i toer esainan ta brijá ainda más bonito, pa motiboe koe e homber respetable ta ignorá ki un corona resplandeciente ta adorná su cabez. Lo mi obligéle, e lector, di admirá e imagen, si acaso su alma ta posedé ainda un vonki, un última chispa di sentimiento noble, koe sabi di sobreponéle semper ariba odio di partido ó di religión.

Den intérvalonan dje oración, Everard de vez en cuando tabata tira un vista riba un choza grandi, pará na un distancia, tristoe, como si fuera él tabata cubrí coe un velo di luto, i net manera él tabata busca modi di scondé su curpa den paloenan.

Un velo di luto, en verdad; pasobra si bo a ripará e habitación koe den e pueblo ayi nan tabata yama "*La casa maldita*", anto lo bo a mirá koe su murayanan tabata gebarste, su dak kibrá i gezak aden. E gaai giratorio tabata cologá cabez abao; verf di su obranan di paloe a desaparecé; su rampinan di glas tabata en parte geplak coe papel; e paloe di saúco, koe tabata sombreá e poz di agua, tabata más secoe koe biboe — en una palabra, bo por a bisa koe e cas ayi tabata inhabitá.

Cualkier otro cas dje pueblo tabatin manera un cara risuenja pa e pastor dje aldea; es un koe él tabata rezá p' éle— pasobra verdaderamente *t' éle*, él tabata recordá den su oración — al contrario, aunké den un estado deplorable, tabata parcé net manera él tabata bofón dje sacerdote. Toer e habitantenan di Loverghem tabata considerá Everard comp nan "*tata*", mientras koe e hombersó dje *Casa maldita* tabata insultéle toer vez koe casualidad haci él contrá coe e pastor.

Nombre di "*Wouter el Negro*," asina nan tabata yamá donjo dje cas, no tabata mentá den dje pueblo sino coe un susto misterioso. Aspecto sombrio dje hombe, a contribuí mes tantoe koe su régimen desordenado di vida pa inspirá e temor secretoe. Tabatin den Wouter algoe di salvahe, koe no por a ser dominá ni coe rigor di leinan, ni coe dulzura di palabranan di pastor Everard. Amigo, él no tabatin ningún; nunca él tabata baai misa; trampiá, sakeá, tabata su oficio, i den dj' esainan hamás él a topa su igual; pasobra un homber más intrépido i más atrevido nan no a conocé ayi banda.

Ningún hende no tabata sabi por lo demás nada di su vida interior. Diferente anochi él tabata ausente, coe frecuencia hopi dia també tras di otro, i e hendenan di más miedoso dje pueblo, un a yega di bisa otro algun bè ketoe ketoe, koe podiser Wonter ta na relación coe e famoso bendí di *François du Croiseau*, koe tabata cometiendo tantoe brigandahe i ladronía na departamentonan di noord i di zuid; ma toer esai tabata simple sospecha koe nan no por a tribí papiá na voz haltoe.

E pastor principalmente tabata obheto di aversión di Wouter. Ja como muchá, él a alehéle dje sacerdote; como mancebo, el a bofón di su exhortacionnan; como homber, él a oponéle obstinadamente contra voluntad di Everard. Cos tabata di tal modi koe, excepto e pastor, ningún hende tabata considéréle como miembro dje parroquia.

El ta continuá.

dat hij in het leger heeft tot stand gebracht; herinnert aan de hooge onderscheidingen, die hij hem verleend heeft, en benoemt hem daarenboven nog tot zijn generaal-adjudant. Keizer Wilhelm verklaart onomwonden, dat Waldersee, ingeval van een oorlog, opperbevelhebber des legers zal wezen, en alleen aan het hoofd van een legerkorps geplaatst is, om zijne voortreffelijke hoedanigheden van aanvoerder te doen gelden, daar hij zoo langen tijd aan den actieven dienst is onttrokken geweest.

— Bij de keus van generaal Von Schlieffen tot chef van den generalen staf, blijkt de Keizer niemand te hebben geraadpleegd, noch Waldersee, noch zelfs Von Moltke. Volgens de *Hamburger Nachtrichten*, is generaal Von Schieffen actief en uitstekend op de hoogte; maar zonder eenige genialiteit of zelfs ruimheid van blik.

— De verklaring van keizer Wilhelm omtrent de onmogelijkheid van het rookloos buskruit, welke het eerst door de *Saale-Z.* werd medegedeeld en nogal opzien verwekte, blijkt werkelijk door den Keizer geuit te zijn; maar met het doel, een ontrouwen bediende in den val te laten loopen. Hij verdacht dien man, en om te onderzoeken of zijn vermoeden juist was, vlocht hij de genoemde zonderlinge verklaring in een gesprek met een hofdignataris juist op een oogenblik, dat de verdachte bediende in het vertrek was. Den volgenden dag werd zijn gezegde door de *Saale-Z.* medegedeeld en dienzelfden avond zat de bediende in de gevangenis. Ook dagbladschrijvers zijn in de zaak betrokken en tegen de *Saale-Z.* is eene gerechtelijke vervolging ingesteld.

— In het huis van afgevaardigden heeft Syffardt eene klacht ingediend tegen de Nederlandsche zalmvisschers. Hij beweerde, dat zij aan de stroomopwaarts gaande zalmen den weg versperren. Het bekende zalmtraktaat bepaalde, dat altijd slechts de helft der rivier mag worden afgezet, en daar in Nederland het diepe water, waar alleen de visschen komen, zoo dikwijls van de eene zijde der rivier naar de andere afwisselt, is het mogelijk met behulp van de kribben aan de Duitsche visschers hun aandeel in den buit te ontnemen. Daardoor komt het, dat in de Duitsche Rijnstreken de zalmvangst kwijnt, terwijl zij in Nederland bloeit, en er van daar een sterke invloed plaats heeft.

— Naar gezegd wordt, zal het voorstel tot opheffing der verbaningswet van de Jesuïeten-orde in deze zitting van den rijksdag niet meer in behandeling worden genomen.

Frankrijk. — De kamer heeft onlangs, met 383 tegen 74 stemmen, de wet op den fabrieks-arbeid aangenomen. Door mgr. Freppel is met den meesten nadruk verzet aangeteekend tegen de bepaling in die wet omtrent den rustdag. De bisschop acht het geen eerbiedigen van de zondagsrust, wanneer, gelijk bij deze wet geschiedt, die slechts spreekt van „een rustdag per week," niet de zondag bepaaldelijk als rustdag wordt aangewezen. Ook van andere zijde wordt der regeering verweten, dat zij in deze de vrees, om voor clericaal gehouden te worden, wel wat overdreef.

— In eene royalistische meeting, te Nimes gehouden, waaraan 3000 personen deel namen, verklaarde baron d'Hausseville, vertegenwoordiger van den Graaf van Parijs, zich niet te kunnen vereenigen met de politieke raadgevingen van kardinaal Lavigerie; hij bleef het eene eerezaak der katholieken achten, te strijden voor de monarchie, die een einde aan de geloofsvervolging zal maken. Zijne woorden werden toegejuicht. — Daarentegen blijken in andere kringen de raadgeving van den Kardinaal wel ingang te vinden. Vele bisschoppen hebben reeds hunne instemming met de gedachten van mgr. Lavigerie betuigd. Ook de *Univers* huldigt evenzeer de denkbeelden van den Kardinaal, die trouwens, wat nu door niemand meer kan betwijfeld worden, ook de denkbeelden van Z. H. Leo XIII zijn.

— Aan 34 congregatiën, die geweigerd hebben, de zoo onrechtvaardige overgangsrechten te betalen, heeft de regeering eene dagvaarding doen toekomen. Het proces zal den 27n dezer een aanvang nemen. Men verzekert, dat het Vaticaan den oversten dezer congregaties gelast heeft, alle betaling krachtdadig te weigeren, daar het bij de regeering zal tusschenbeide komen. Slechts de Zusterkens der Armen hebben de geëischte overgangsrechten betaald. Men wil, dat mevr. Carnot, toen zij van deze betaling kennis kreeg, de overste der Zusterkens 50,000 fr. heeft doen ter hand stellen.

— Uit Grenoble wordt gemeld, dat in het groot-karthuizer klooster is overleden pater Nicolai, een der beroemdste kloosterlingen dezer orde. De Russische generaal baron Nicolai, na Schamyl overwonnen te hebben, ontving als belooning den titel van Gouverneur-Generaal van den Kaukasus. Ten gevolge zijner wonden kwam hij eenigen tijd in Frankrijk doorbrengen, waar hij tot de Kath. Kerk overging en in handen van mgr. Dupanloup de dwaalleer der Grieksche Kerk afzwoer. 20 jaar geleden trad hij in de orde der Karthuizers.

Belgie.—De kath. pers prijst in hare necrologiën van prins Boudewijn het godsdienstig karakter van den diepbetreurden Prins. Hij nam gedurende de jaarlijksche troepen-manœuvres zijne godsdienstplichten waar, alsof hij ten paleize ware. Hij stoorde zich niet aan menschelijk opzicht, en lette er niet op, dat men hem den vrome noemde. Het is de gewoonte van het Hof, dat ook op Nieuwjaarsdag de Koninklijke Familie ten Hoogtijd gaat in de parochiekerk St. Jacques sur Caudenburg. Prins Boudewijn ontbrak nooit en ontving dien dag de H. Communie in de parochiekerk, te gelijk met zijn vader en moeder, zijne zusters en zijn broeder. Men kon hem bovendien gedurig in die kerk aantreffen, waar hij een der trouwste bezoekers was. Zijne meestgelezen boeken waren het "Leven van Jesus Christus," door abbé Fouard, en de "Eléments raisonnés de Religion," door wijlen mgr. van Weddingen, den professor, wiens colleges in de philosophie hij gevolgd had. Prins Boudewijn was een vroeg opstaander, een onvermoeide werker, en was gewoon te lachen, om den normalen arbeidsdag van 8 uur der socialisten, daar hij veel meer uren per dag placht te arbeiden.

Spanje.— De verkiezingen voor den senaat verzekeren de regeering eene groote meerderheid; maar de liberalen overwonnen te Madrid.

— Te Madrid heeft de afgevaardigden Salmeron bij een feestmaal eene redevoering gehouden ten gunste der republiek. Hij wenscht die geschoeid te zien op de moderne leest, en is overtuigd, dat het algemeen stemrecht de zaak der republiek zal doen zegevieren, door evolutie niet door revolutie, dat is: langs geleidelijken weg, niet bij omwenteling.

— Een bewijs hoe officiëel de slavenhandel nog bestaat in Marokko, onder het oog der Europeesche Mogendheden, is, dat, bij het onlangs gevierde huwelijk, aan den kroonprins Moulai-Mahmed den minister van oorlog als geschenk aanbood: 4 jonge negerinnetjes.

— De hertogin De la Torre, weduwe van maarschalk Serrano, heeft bericht gekregen, dat een schat door haar grootvader, een tabaksplanter van Cuba, aldaar begraven, is terug gevonden en in eene bank gedeponeerd. De waarde van den opgegraven schat wordt op 3,400,000 pd. st. toekomen.

Groot-Britannie. — Met 202 tegen 155 stemmen heeft, den 11n jl., het lagerhuis bij 2e lezing het voorstel goedgekeurd tot afschaffing der wet, welke aan een man verbiedt te huwen met de zuster zijner overleden vrouw. Reeds herhaaldelijk heeft het huis dit voorstel aangenomen, maar telken reize heeft het hoogerhuis geweigerd, er zijne goedkeuring aan te hechten.

— De pers, vooraan *the Times*, betuigt hare verontwaardiging, dat de Russische Czaar het bekende adres van Londensche notabelen, ten gunste der Russische joden, niet heeft willen aannemen, en eenvoudig aan den Lord-Mayor heeft teruggezonden door middel van het departement van buitenlandsche zaken. Aan dat departement maakt men er voorts een verwijt van, dat het tot deze onheuschheid de hand heeft geleend.

Rusland.— Men vreest dat bij den Grootvorst, die door malaria en ruggemergslijden is aangetast, de kiem van tering ontstaan zal.

— In een opzienbarend werk, getiteld "De Russische archieven en de bekeering van Alexander I," levert pater Gagarin S. J., welke uit een der voornaamste adellijke familiën stamt, merkwaardige bewijzen, dat die Czar tegen het einde zijns levens tot het Catholicisme is bekeerd.

— *Nowoje Wromja* zegt: De val van Crispi, de verplaatsing van graaf Waldersee en de aankomst van den Oostenrijkschen aartshertog Franz Ferdinand te St. Petersburg, mogen te zamen als zoovele waarborgen voor een langdurigen vrede gelden.

Bulgarije. — De klacht, dat in dit land nihilisten eene schuilplaats en bescherming vonden, is beantwoord, zooals de Russische diplomatie niet had verwacht. Deze had verlangd, dat 13 aangewezen personen zouden worden verwijderd. Het gouvernement beloofde een onderzoek in te stellen, en het gevolg hiervan was, dat aan ongeveer 200 personen het verblijf in het land werd ontzegd, meest de gewezen officieren en Russen, die niet als nihilisten bekend staan, maar die vijanden zijn van het gouvernement van vorst Ferdinand en verdacht worden de Russische politiek te dienen. Dit had de Russische regeering niet bedoeld; ten gevolge van hare onhandigheid is de Russische partij in het vorstendom erg verzwakt.

Servie. — *The Times* bevat een hoofdartikel, waarin de aandacht gevestigd wordt op de gevaren, die dreigen door het drijven der eigenzinnige koningin Nathalia. Het blad gelooft, dat alleen de terugkeer van Milaan en diens herstel als Koning, een burgeroorlog en den terugkeer van Karageorgewitsch verhoeden kan.

Oostenrijk-Horgarije. — De Hongaarsche staatsrekening over het dienstjaar 1890 zal vermoedelijk een overschot van 14 millioen gl. opleveren, in plaats van het tekort van ½ millioen, waarop bij de begrooting gerekend was.

China. — Overstroomingen hebben ontzaglijke schade aangericht. 10 districten in de provincie Petchili zijn geheel verwoest. Huizen, bruggen, alles is weggeslagen. Men schat, dat een 1000-tal personen het leven verloren hebben. De ellende is groot; de wegen zijn overdekt met uitgehongerden, die naar Sanghai trekken, daar in hunne streken het koren in prijs verdubbeld is.

— Het stoomschip *Namoa* vertrok 10 Dec, van Hongkong naar Swatow met vijf salon- en 220 Chineesche dekpassagiers, de laatste meerendeels koelies, die van de „Straits" terugkwamen met hunne spaarpenningen bij zich. Op de hoogte van het eiland Pinghoi gekomen, kwam plotseling van tusschen de Chineesche dekpassagiers eene bende zeeroovers te voorschijn, tusschen de 40 en 50 man sterk. Zij hadden de kleederen afgeworpen waarmede zij aan boord kwamen en vertoonden zich nu in een soort uniform, niet ongelijk aan die der Chineesche soldaten. Zij waren allen met revolvers en sabels gewapend, en naar een zooals later bleek zorgvuldig overlegd plan, verdeelden zij zich in vier afdeelingen. Eene afdeeling begaf zich naar de salon, waar de gezagvoerder zich met de passagiers aan tafel bevond, eene naar de brug, eene andere naar het verblijf der stuurlieden en machinisten en de vierde naar de machinekamer. Vooraf hadden zij de scheepwapens en ammunitie weten te bemachtigen. De tweede machinist werd door den arm geschoten, toen hij met de stuurlieden in de tweede salon aan tafel zat. Verscheidene schoten werden daar op de aanwezigen gelost en Chineesche stinkpotten naar binnen geworpen. De tweede stuurman werd gevangen genomen en onder bedreiging van den dood, werd hij genoodzaakt de plaats aan te wijzen, wrar het geld en andere kostbaarheden werden gebor gen.

De andere bende, die naar de brug was gegaan, trachtte de derde stuurman, die zich daar bevond gevan gen te nemen, doch deze sprong naar beneden en bereikte de machinekamer, waar hij door de roovers werd achtervolgd, ook hij kreeg een schot door den arm. De in de machinekamer aanwezigen vebrorgen zich onder de ketels.

De bende die de salon aanvielen, mikten met hunne revolvers door de kap en vorderden dat de gezagvoerder op dek zou komen, hetgeen hij deed. Onmiddelijk ontving hij van een der zeeroovers een schot door de rechter borst en wankelde toen terug naar zijne hut, waar hij zwaar bloedende een half uur laten overleed. De passagiers die in de hutten de wijk genomen hadden, werden gedwongen zich in de hut van den gezagvoerder te begeven en daar te blijven, waarna deze werd gesloten, terwijl vier der roovers de wacht er voor hielden. Later werd ook de eerste machinist daar opgesloten. Ook de tweede en derde machinist en de derde stuurman die zich onder de ketels verborgen hadden, moesten te voorschijn komen, waarna ook deze in de kapiteinshut gevangen werden gehouden.

Alle Europeanen waren thans daar bijeen, bewaakt door de 4 roovers die nu en dan hunne revolvers en sabels door de houten jalouwziën van de deur staken. Zij plunderden nu op hun gemak het stoomschip. Van de Chineesche equipage en passagiers hadden zij niet het minste gevaar te duchten en voor zij zich van boord begaven, wierpen zij een zak met ongeveer 200 dollars in de machinekamer, als een geschenk aan de Chineesche stokers. Zij namen ongeveer 20,000 dollars aan waarde mede en nadat zij ongeveer 8 uren in het bezit van het stoomschip geweest waren, verlieten zij het. Er waren 40 kisten opium aan boord, waarvan niets werd gestolen, Nadat de zeeroovers het stoomschip hadden verlaten, werd besloten naar Hongkong terug te keeren.

Het dek lag bezaaid met voorwerpen welke de roovers eerst gestolen maar later weder weggeworpen hadden. Ook werd een der passagieas, Pedersen genaamd, vermoord op dek gevonden. Bij aankomst werden de gewonden naar het hospitaal gezonden. Er waren vele rijke Chineezen aan boord van San Francisco en van de Straits, die via Hongkong naar Swatow terugkeerden.

Indie.—In Eindeh (aan de Zuidkust van het eiland Flores) zijn onlusten uitgebroken. De „Van Speyk" is aangewezen, om derwaarts op te stoomen ter tuchtiging.

— Blijkens een particulier schrijven uit Edi, Atjeh, Oostkust, blijven zeeroovers en smokkelaars daar nog eene gewichtige rol spelen. Evenwel moet de toestand der inlandsche bevolking niet zeer gunstig zijn. In bedoeld schrijven toch lezen wij o. m.: „Er is tegenwoordig zoo'n gebrek aan levensmiddelen en oorlogsmaterialen, dat reeds eenige vijandelijke hoofden hunne onderwerping hebben aangeboden aan het Nederlandsche gezag. Dit alles komt, doordat wij met 20 schepen de geheele kust blokkeeren en insluiten, zoodat er niets kan ingevoerd worden. Op zoo'n manier moeten wij dat volkje klein zien te krijgen; met geweld van wapenen alleen is zulks onmogelijk, want er zijn bijna hemelhooge bergen, diepe ravijnen en uitgestrekte moerassen, en zij hebben in het binnenland zelf ook forten. Deze zijn nog afkomstig van de Portugeezen, die hier voor ons heerschten. De inlanders zijn hier zoo brutaal, dat de vorige maand, toen wij te Oleh-leh lagen, terwijl de soldaten de wacht in een blokhuis gingen aflossen, een Euro-

peesch soldaat dood-geschoten werd, op niet meer dan 200 pas van ons schip.

Amerika. — De regeering zal de Indianen neutraliseeren, door hen in te lijven bij het leger der Unie. Zij zullen daartoe in detachementen bij de infanterie en de ruiterij in Westelijk-Afrika worden ingedeeld.

— Minister Blaine laat duizenden ingekomen protesten en smeekschriften, betreffende de jodenvervolging in Rusland, in ettelijke folianten inbinden ter opzending aan den Czaar.

— In het district Connelsville hebben 16,000 arbeiders het werk gestaakt. Al de fabrieken zijn gesloten.

— Uit Cheyenne wordt bericht, dat een hevige sneeuwstorm dagen lang in dat deel van Nebraska woedde. Op den Union-Pacific-spoorweg tusschen genoemde plaats en Sydney werden 6 passagierstreinen met honderden reizigers (3 van die treinen hadden 400 passagiers) ingesneeuwd, zoodat men uit de naburige plaatsen die ongelukkigen van levensmiddelen moest voorzien. Groote schade is aangericht en veel vee is doodgevroren. Ook in staat Zuid-Dakota heeft een hevige sneeuwstorm gewoed.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibí dia 27 Febrero

Paris.— Deroulède ta suplicá Cámara di manda hací investigación tocante participación di Francia den exposición koe nan ta proyecta na Berlín. Ministro Freycinet a nengá, i Deroulède a retirá su petición.

Según noticianan di Portugal, general Silva, hopi otro persona di influencia i masjá habitante di Lisboa i di Coimbra ta bao di número dje conspiradornan.

Londres. — Courant *Figaró* di Paris ta pretendé koe memorianan di Bismarck lo continuá ser publicá na Paris. Bismarck lo ta obligá di abandoná Alemania. Emperador Wilhelm a ordenéle di stop coe su atakenan.

Tin rumor ta circulá koe tropa italiana tabatin dos encuentro coe sudanesnan. E últimonan ayí a perdé 200 hombér.

New-York.— Telégramanan di república argentina ta bisa koe e rebeldenan, últimamente arrestá, tabata bao di mando di ex-presidente Celman, i koe nan tabatin apoyo di partido conservador koe ta pretendé di bolbé trece Celman na mandoe.

1 di Marzo

Paris.— Masjá artista francés a protestá contra mandamentoe di obheto di arte na Berlín.

Liga di patriotanan ta condená e visita koe emperatriz Federico a haci na palacio di Versailles.

Berlin.— Nan tabata spera koe president Carnot lo a bai visitá e emperatriz, ma na última reunión di conceho tabatin un resolución toema koe, en virtud di presencia incógnita di emperatriz, general Bruyère i Mr. Ribot lo bai haci e emperatriz di Alemania un visita.

Grandi temor ta reiná na Paris i na Berlin pa miedoe koe no socedé algún desorden na Paris promer e emperatriz sali ayí fó.

Londres. — Rei di Portugal a mandá cerá toer club republicano. Tribunalnan di Oporto lo tin di huzgá cien militar i 3 ciudadano.

General Fonseca ta nombrá presidént di república di Brasil.

Na toemamentoe di Iquique pa revolucionarionan di Chili, a moeri 300 muhé i muchá.

Madrid.— Gobierno a aceptá di ser arbitre entre Venezuela i Colombia, según nan a pidi, tocanti limite di nan frontera.

2 Marzo.

Paris.—Artistanan francés a resolvé di no mandá nan cuadronan na exposición di Berlín.

Un telegrama di Buenos Aires ta bisa koe un revolución a caba di rebentá na Córdoba; presidente á toema medida fuerte pa sofokéle.

Madrid.—"Diario Oficial" ta publicá un decreto doenandoe un crédito di 500.000 peso pa trahá un tumba pa Cristobal Colon den catedral di Habana i 100.000 pa trahá su estátua ponéle den parque central dje mes stad ayí.

Pidal ta elihí president di Cámara di diputadonan.

3 Marzo.

Paris. –Na consecuencia dje peligro koe presencia di emperatriz Federico ta causa na Paris, él a sali bai dos hora di tempoe promer koe su hora fihá, afín di evitá toer insulto di población, koe tabata masjá excitá. Ningun demostración enemiga no a toema lugar. Na Berlín, emperador tabata masjá excitá ayi riba, ma nan ta keré koe esai lo no tin ningún consecuencia.

Mr. Freycinet ta proponé di mobilizá ehército, pa él ta convencé koe toer cos ta listoe na casoe di necesidad.

Londres.—Trahadonan di doknan na Hull i na Aberdeen a poné trabao abao. Nan a busca modi di bordá un vapor, ma nan a ser rechazá, después di a perdé algún hombér den bringamentoe i algún koe a hogá.

Madrid.— Ta circulá rumor di un crisis ministerial i di formación di un gabinete bao di presidencia di general Martínez Campos.

Peso mejicano 76 cent.

4 Marzo.

Paris. — Toer hende ta masjá excitá pa motiboe dje orden di gobierno alemán pa aplicá e leinan riba paspoort na Alsacia i Lorena. E medida ayí ta desaprobá din hinter Europa.

Courantnan tin esperanza koe lo tin esfuerzo hací pa trecé un bon acuerdo den Inglaterra i Francia.

Roma.—Papa a celebrá su ochenta anja.

Madrid.—Den discurso di corona na habrimentoe di Cámaranan, la reina a bisa koe e tratadonan di comercio lo no ta renová.

New York.— Nobo di Buenos Aires ta bisa koe tin un cambio favorable den política, esai a ehercé un influencia favorable tambe riba comercio.

5 Marzo

Paris.— Courant *Figaro* ta bisa koe, riba informe di su jioe muhé, emperatriz viuda di Alemania, la reina Victoria a manifestá su satisfacción pa e respeto i cortesia demoestrá na e princesa duranti su permanencia na Paris. Na su viaha na Sur di Francia, la reina Victoria lo pasá 10 dia na Paris.

Courant *Le Siècle* ta bisa koe e carta di Emperatriz Federico na su jioe, emperador di Alemania, lo excitá Wilhelm di gradicí gobierno francés pa su cortesia. E última noticia aki ta semi-oficialmente contradecí, i di positivo niugun hende no sabi nada riba e asunto ayí.

Den hinter Europa nan ta papiá masjá dje conferencianan koe tabatin den lord Salisbury i e embahador alemán.

Londres.—Según noticianan recibí di Chili, 4 batajón di tropa di gobierno a revoltá contra gobierno i pasá pa revolución, después di a matá nan oficialnan.

President Balmaseda ta hayéle den un posición crítica.

Jioenan di Manilla a atacá un convento. Nan a heridá e superior i nan a hortá *5000 dollars*.

Madrid.—Negociacionnan entre gobierno i Zorilla, koe ta na Biarritz, no a producí ningún resultado.
